

PRITARTA
MOKYTOJŲ TARYBOS
2016-02-04 posėdyje
Protokolas Nr. 1

PATVIRTINTA
Progimnazijos direktoriaus
2016-02-09 įsakymu Nr. V-43

„RASOS“ PROGIMNAZIJOS MOKYTOJŲ ETIKOS KODEKSAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Mokytojų etikos kodeksas (toliau – MEK) įtvirtina progimnazijos mokytojų, administracijos bendražmogiškąsias bei profesinės etikos vertybines nuostatas ir moralaus elgesio principus, reglamentuoja svarbiausias vengtino elgesio normas, kurių nenustato LR švietimo įstatymas, progimnazijos nuostatai, vidaus tvarkos taisyklės ir kiti norminiai aktai.

2. Mokytojų etikos kodekso paskirtis – pripažinti, palaikyti ir puoselėti teisingumą, sąžiningumą, pagarbą žmogui, toleranciją, profesinę, mokslinę bei pilietinę atsakomybę, tiesos siekimą ir gynimą, viešumą, draugiškumą ir geranoriškumą.

II SKYRIUS MEK VARTOJAMOS PAGRINDINĖS SĄVOKOS

Etika- tai asmens elgesį ir veiksmus sąlygojantis vertybių taikymas.

Moralė – tai žmonių elgesį reguliuojančios normos ir principai.

Mokytojų etika – dora, pareigingumu, atsakingumu, kūrybingumu, sąžiningumu, teisingumu, žmoniškumu, objektyvumu grindžiami tarpusavio ir darbo santykiai, nepriekaištingas etinės elgsenos laikymasis viešame gyvenime.

Etikos normų pažeidimas – poelgis, veiksmas, elgesys darbe, visuomenėje, tarpusavio bendravime, sukiantis prieštarigus bendradarbių vertinimus, pasireiškiančius priimtų etikos kodekse dorovinės elgsenos normų nepaisymu, ignoravimu ar pažeidimu, kuris blogina bendruomenės mikroklimatą, trikdo darbinę nuotaiką ir darbo ritmą.

Etikos problema – netinkamai padarytas sprendimas ar atliktas veiksmas, pažeidžiant etikos normas.

Etiskas sprendimas – tai geras, teisingas, visuomenės daugumos puoselėjamos vertybėms neprieštaraujantis sprendimas.

Interesų konfliktas – situacija, kai darbuotojas atlikdamas savo pareigas vykdo pavedimus ir priima sprendimus, susijusius su jo privačiais interesais.

Kompetencija – funkcinis gebėjimas adekvačiai atlikti tam tikrą veiklą, turėti jai pakankamai žinių, įgūdžių, energijos.

Vertybė – idėjos ir įsitikinimai, formuojantys, skatinantys žmogaus būvį ar elgseną.

Tolerancija – pakantus gerbimas kitos nuomonės, požiūrių, įsitikinimų, tikėjimo.

III SKYRIUS PAGRINDINIAI ETIKOS PRINCIPAI IR VEIKLOS ETIKOS REIKALAVIMAI

3. Mokytojai įsipareigoja palaikyti progimnazijos siekius, garbingai atstovauti progimnazijos vidaus ir išorės gyvenime, tinkamai reprezentuoti jos vardą Lietuvoje ir užsienyje.

4. Objektyviai vertinti kitų darbus ir pastangas, atskleidžiant nepanaudotas galimybes, kolegiškai patariant ir padedant vieni kitiems.

5. Puoselėti pagarbius savitarpio santykius su kiekvienu bendruomenės nariu bei su savivaldos institucijomis (progimnazijos taryba ir kitomis).

6. Vadovautis skirtingų lyčių lygybės principu, būti tolerantiškiems kitai nuomonei, kitų tautybių, rasių, religinių bei politinių įsitikinimų atstovams.

7. Laiku, atidžiai ir profesionaliai atlikti pareigines instrukcijose numatytas funkcijas.

8. Suprasti, kad akademinę etiką pažeidžia:

8.1. Mokinių arba kolegų diskriminavimas dėl dalyvavimo politinėje, visuomeninėje, kultūrinėje ar sportinėje veikloje.

8.2. Nesąžininga profesinė konkurencija tarp kolegų, dalyvavimas negarbinguose sandoriuose, visiems mokytojams skirtos informacijos slėpimas, eskaluojami smulkmeniški konfliktai ir intrigos.

8.3. Mokytojo nepagarbus atsiliepiamas apie nedalyvaujančio kolegos pedagoginius gebėjimus, asmenines savybes.

8.4. Kai paviešinama ar viešai aptarinėjama konfidenciali informacija apie kolegas (darbo užmokestis, karjeros ketinimai, asmeniniai reikalai, mokytojo asmeninis gyvenimas ir pan.).

9. Suteikiant pedagoginį vardą, apdovanojimą, kolegos veiklos pripažinimą turi būti remiamasi tik dalykiškai pateikto darbo vertinimu ir profesinėmis pretendento savybėmis, o ne asmeniniu ar politiniu santykiu:

9.1. Atsiradus tarpusavio santykiuose konfliktinėms situacijoms, elgtis tolerantiškai, atvirai, objektyviai ir savikritiškai. Išklausti visų pusių argumentus ir ieškoti objektyviausio sprendimo.

10. Suprasti, kad akademinėi laisvei prieštarauja:

10.1. Nepakantumas kitokiai mokinių ar kolegų nuomonei ir argumentuotai kritikai;

10.2. Teisės atsakyti į kritiką ar kaltinimus ignoravimas;

10.3. Mokytojų ir mokinių tėvų išsakomos nuomonės apie priimamus reikšmingus bendruomenei sprendimus sąmoningas ribojimas arba ignoravimas;

11. Tausoti ir atsakingai naudoti progimnazijos turtą, medžiaginius išteklius, taupiai naudoti vertybes, rėmėjų, investuotojų lėšas vykdant įstaigos tikslus, uždavinius ir prisiimtus įsipareigojimus. Šią nuostatą pažeidžia:

11.1. Progimnazijos materialinių ir finansinių išteklių naudojimas politinei veiklai, privačiam verslui ar asmeninių poreikių tenkinimui;

11.2. Piktnaudžiavimas progimnazijos ištekliais vykdant projektus;

11.3. Progimnazijos nuosavybės niokojimas – dėl piktnaudžiavimo arba dėl aplaidumo.

12. Progimnazijos direktoriaus sudaryta etikos kodekso komisija nagrinėja skundus, vadovaudamiesi atsakomybe, viešumu be asmeninio išankstinio nusistatymo.

13. Remti ir plėtoti mokinių laisves, teises ir pareigas.

14. Kiekvienas mokytojas ir darbuotojas turi be baimės, tačiau korektiškai ir geranoriškai kelti į viešumą esamas negeroves, jis turi būti teisingai suprastas, tik kaip siekiantis pagerinti bendruomenėje profesinės etikos klimatą.

15. Kiekvienas progimnazijos narys turi prisiimti dalį atsakomybės už sklandų progimnazijos darbą, savo veikloje turi vadovautis bendruomenės viešaisiais interesais, vengti viešųjų ir privačių interesų konflikto.

16. Gerbti ir prisidėti, puoselėjant esamas ir kuriant naujas bendruomenės tradicijas.

IV SKYRIUS

MOKYMO(SI) IR DARBO ETIKA

17. Bendraujant ir bendradarbiaujant mokytojai turi būti kompetentingi, kultūringi, humaniški, teisingi, reiklūs sau ir kitiems.

18. Mokytojas privalo nešiurkščiai, neįžeidžiančiai, bet reikliai reikšti kategorišką nepakantumą mokinių nesąžiningumui, elgesio normų pažeidimo faktams kaip plagijavimas, nusirašinėjimas, falsifikavimas, pažymių rezultatų klastojimas.

19. Mokinio žinių ir įgūdžių vertinimas turi būti teisingas, sąžiningas, suderintas su dėstomo kurso tikslais, priklausantis nuo žinių kokybės.

20. Pasitikėjimo atmosferai kenkia konfidencialios informacijos pateikimas (atskleidimas) tretiesiems asmenims, jų aptarinėjimas su kitais darbuotojais nesant specialaus pagrindo (teisinio pagrindo, naudos mokiniui arba numatomos žalos kitiems), neleistina naudoti privataus pobūdžio informacijos apie mokinį be jo tėvų sutikimo kaip mokymo ar tyrimo medžiagą.

21. Neleistinas nekorektiškas, tendencingas kolegos darbo kritikavimas ir sąmoningas menkinimas dėl asmeninės antipatijos, konkurencijos, politinių ar kitokių su vertinamo mokslinio ir metodinio darbo profesionalumu nesusijusių motyvų.

22. Mokytojo apranga atitinka jo profesiją, yra tvarkinga.

V SKYRIUS

KODEKSO PRIĖMIMAS IR ĮGYVENDINIMAS

23. Būtina MEK priėmimo sąlyga – viešas jo projekto svarstymas, kad jis būtų priimtas kaip įsipareigojimas, o neįsipareigojimas.

24. Priimtas MEK skelbiamas viešai progimnazijos internetiniame puslapyje.

25. Progimnazijos bendruomenė įsipareigoja gerbti MEK ir rūpintis jo veiksmingumu.

26. MEK vykdymo priežiūrą atlieka atstovavimo pagrindu sudaryto etikos komisija, susidedanti iš 4 progimnazijos bendruomenės narių.

27. Etikos komisiją savo darbą atlieka vadovaudamiesi patvirtintu etikos komisijos darbo reglamentu.

28. Sankcijos už mokytojų etikos pažeidimus, atsižvelgiant į pažeidimo sunkumą – moralinio poveikio priemones (pvz., pastaba, įspėjimas, įvertinimo paviešinimas ir pan.). Etikos kodekso priežiūrą vykdančios etikos komisijos sprendimai yra rekomendacinio pobūdžio priimant sprendimą dėl darbo sutarties pratęsimo, dėl darbuotojo skyrimo į aukštesnes pareigas, atestuojant aukštesnei kvalifikacinei kategorijai gauti bei kitais atvejais.

29. MEK negali numatyti visų nepagarbos pripažintoms pedagoginėms vertybėms atvejų, todėl etikos komisija, spręsdama konkrečius pareiškimus dėl etiškai nederamo elgesio, mokytojų etikos kodekso nenumatytais atvejais turi spręsti ar konkretus poelgis suderinamas su mokytojo etikos kodekso pripažintomis pamatinėmis akademinės etikos vertybėmis, ar gali būti toleruojamas.

30. MEK priimtas kaip progimnazijos bendruomenės sutarimas dėl tam tikrų vertybinių elgesio nuostatų turi palaikyti etinį susirūpinimą, skatinti svarstyti, diskutuoti etinius klausimus ir jų sprendimo būdus.
